

Bestyrelsen og direktionen for
Max Bank A/S
Femøvej 3
4700 Næstved

7. oktober 2011

Fastsættelse af solvenskrav og frist til opfyldelse heraf

FINANSTILSYNET
Århusgade 110
2100 København Ø

Tlf. 33 55 82 82
Fax 33 55 82 00
CVR-nr. 10 59 81 84
finansstilsynet@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

1. Finanstilsynets afgørelse og klagevejledning

Det er Finanstilsynets opfattelse, at det af banken opgjorte individuelle solvensbehov ikke er tilstrækkeligt.

**ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTERIET**

Finanstilsynet vurderer, at der er risici for banken på mindst 752 mio. kr. ud over, hvad der dækkes af 8 procent kravet. Heraf vurderes umiddelbart i størrelsesordenen 350 mio. kr. at være i form af nye nedskrivninger.

Finanstilsynet skal derfor i medfør af § 124, stk. 5, i lov om finansiel virksomhed fastsætte et solvenskrav på 18,0 pct., svarende til en tilstrækkelig basiskapital på 1.354 mio. kr. Solvenskravet er opgjort før indregning af de nye nedskrivninger.

Finanstilsynet kan samtidig konstatere, at bankens faktiske solvensprocent på 14,5 pct. pr. 31. august 2011 – svarende til en basiskapital på 1.090 mio. kr. - er lavere end det førnævnte individuelt fastsatte solvenskrav. Hvis de yderligere nedskrivninger i størrelsesordenen 350 mio. kr. indregnes, vil bankens solvens falde betydeligt.

Finanstilsynet har ved afgørelsen særligt lagt vægt på de betydelige svaghedstegn, som knytter sig til bankens mange store engagementer, der i høj grad vedrører finansiering inden for ejendomsbranchen.

Finanstilsynet skal derfor i medfør af § 225, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed meddele en frist til søndag den 9. oktober 2011, kl. 18.00, til at opfylde solvenskravet. Finanstilsynet vil tage stilling til en eventuel fristforlængelse, såfremt banken anmoder herom.

Banken skal senest 6 timer efter modtagelse af denne afgørelse give be-

sked om, hvorvidt banken agter at lade sig afvikle efter lov om finansiel stabilitet, jf. § 16 f, stk. 1, i lov om finansiel stabilitet.

Finanstilsynets afgørelser kan, senest 4 uger efter at afgørelsen er modtaget, indbringes for Erhvervsankenævnet, Kampmannsgade 1, Postboks 2000, 1780 København V, tlf. 33 30 76 22, jf. § 372, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed.

Det følger af § 7 i bekendtgørelse om Erhvervsministeriets Erhvervsankenævn, at det er forbundet med et gebyr på 4.000 kr. at klage til Erhvervsankenævnet. Efter § 15, stk. 4 i nævnte bekendtgørelse, kan nævnet eller formanden på dets vegne træffe bestemmelse om hel eller delvis tilbagebetaling af det indbetalte gebyr, hvis der gives klageren helt eller delvist medhold. Gebyret tilbagebetales, hvis klagen afvises.

Da denne afgørelse er truffet af Finanstilsynet som en uopsættelig sag, der ellers skulle have været forelagt Det Finansielle Virksomhedsråd, er det udgangspunktet, jf. lov om finansiel virksomhed § 354a, at afgørelsen offentliggøres. Offentliggørelsen kan dog udskydes, hvis en offentliggørelse kan medføre uforholdsmæssig stor skade for banken. Finanstilsynets offentliggørelse vil afvente en selskabsmeddelelse fra banken.

Dette brev sendes i kopi til intern og ekstern revision samt Finansielt Stabilitet A/S.

2. Sagsfremstilling

Max Bank A/S er det fortsættende institut i fusionen mellem Max Bank A/S og Skælskør Bank A/S den 9. september 2010.

Banken har per 30. juni 2011 udlån og garantier for 7,8 mia. kr. og en samlet balance på 9,4 mia. kr. De risikovægtede aktiver er på 7,7 mia. kr. Af de samlede udlån er 27 pct. relateret til ejendomme.

På passivsiden har banken samlet indlån på 4,3 mia. kr. Banken har statslig hybrid kapital for 229 mio. kr. og samlede statsgaranterede udstedelser for 3,3 mia. kr.

Finanstilsynet har i perioden den 14. september – 28. september 2011 foretaget en funktionsundersøgelse af bankens største engagementer samt en stikprøve af bankens mellemstore engagementer.

Undersøgelsen dækkede knap 50 % af Max Banks kreditter målt efter volumen, herunder alle de 58 engagementer, der var større end 20 mio. kr. og en stikprøve af bankens engagementer i intervallet 2-20 mio. kr.

En stor andel af bankens engagementer vedrører ejendomme og ejendomsprojekter. Bankens eksponering mod ejendomme lå ultimo 2. kvartal 2011 væsentligt over sammenlignelige institutters, mens bankens akkumulerede nedskrivninger kun lå marginalt over.

Finanstilsynets undersøgelser har godtgjort, at banken i utilstrækkeligt omfang har nedskrevet og solvensreserveret på ejendomsengagementerne og ligeledes i flere tilfælde ikke konstateret OIV (objektiv indikation for værdiforringelse) på disse. Af de 25 største engagementer har Finanstilsynet konstateret OIV på 14.

Blandt bankens 25 største engagementer er kun 2-3 engagementer, der ikke er ejendomsrelaterede. Finanstilsynet kan konstatere, at bankens engagementer set i forhold til tidligere er svækket betydeligt som følge af det fortsat svage ejendomsmarked.

En del af de store engagementer er udvidet inden for det seneste år. Udvidelser der efter Finanstilsynets opfattelse i væsentlig grad kan henføres til, at disse kunder har haft behov for likviditetsstøtte fra banken. Der er på en række engagementer indgået interkreditoraftaler og bankaftaler, heraf flere tilfælde hvor aftalen er indgået inden for det seneste års tid eller der fortsat forhandles.

Herudover kan personlig kaution på mange af engagementerne ikke længe tillægges nogen værdi, da kautionisternes kapitalforhold er stærkt forringet.

En del af de ejendomsprojekter, som banken har været med til at finansiere, vedrører endvidere kommanditistselskaber, hvor selskabernes ejendomme er placeret i enten Tyskland eller Sverige. Disse engagementer var generelt svage.

En stor andel af Max Banks største engagementer vedrører således udlån til meget konjunkturfølsomme kunder. For mange af de kunder viser de seneste årsregnskaber betydelige underskud, hvilket svækker kundernes egenkapital og i flere tilfælde har kunderne tabt egenkapitalen i 2010.

Den svage indtjening afspejler i mange tilfælde en svag likviditet. Der er i flere tilfælde konstateret utilstrækkelige likviditetsstrømme i de ejendomme, som banken er med til at finansiere, da indtægterne fra ejendommene ikke er tilstrækkelige til at kunne servicere både driften af ejendommene og afdrag på gælden i ejendommene.

Disse forhold har bevirket, at en betydelig andel af bankens største kunder i dag enten er konkurstruet eller allerede er erklæret konkurs. Det gælder både i forhold til ejendomsengagementer, men også for andre af bankens kunder. For eksempel er et af bankens større ikke-ejendomsrelaterede engagement med en koncern, der aktuelt er under rekonstruktion.

Finanstilsynet har endeligt konstateret, at banken generelt er for optimistisk ved værdiansættelsen af de ejendomme, som er stillet til sikkerhed for gælden til banken. Ved gennemgangen af bankens største engagementer vurderede tilsynet således i mange tilfælde en væsentlig lavere ejendomsværdi end den, banken selv havde opgjort. Banken har derfor efter Finanstilsynets vurdering regnet sig frem til et alt for lille blanco i mange af de gennemgåede engagementer, hvilket har resulteret i, at banken kommer frem til et for lille nedskrivningsbehov på engagementer med OIV og reserverer for lidt kapital til dækning af kreditrisici ved opgørelsen af bankens solvensbehov.

For så vidt angår engagementerne under 20 mio. kr. dækker svaghederne i låneporteføljen over ejendomsfinansiering samt en bred vifte af hjemmemarkedsrelaterede mindre virksomheder, der er ramt af den svage økonomiske udvikling. Det drejer sig bl.a. om virksomheder indenfor byggebranchen og relaterede services og produkter samt virksomheder inden for forskellige former for handel.

De nævnte forværringer har også afspejlet sig i bankens regnskabsresultater, der i de sidste 3 kvartaler har vist betydelige nedskrivninger på i alt 119 mio. kr., hvilket har medført underskud på 111 mio. kr. før skat. Ledelsens eget skøn over forværring i låneporteføljen er dermed større end bankens kapitaludvidelse i efteråret 2010 på netto 95 mio. kr. Den positive effekt på kapitalgrundlagt er dermed udhulet. Det er dog Finanstilsynets vurdering, som beskrevet ovenfor, at ledelsens skøn ikke i tilstrækkeligt omfang afspejler den objektivt konstaterbare kreditrisiko i porteføljen.

På grund af de seneste kvartalsregnskaber var bankens tabskapacitet inden Finanstilsynets inspektion dermed yderst beskedent, ca. 100 mio. kr. før evt. konvertering af bankens statslige hybride kernekapital.

På et møde afholdt i Finanstilsynet mandag den 26. september 2011 blev banken orienteret om Finanstilsynets foreløbige vurdering af den første del af engagementsgennemgangen. Banken gav en orientering om mulige initiativer til at forbedre bankens kapitalforhold og solvensprocent. Banken fik frist til fredag den 30. september til at komme med bemærkninger til de foreløbige konkrete engagementsvurderinger.

Fredag den 30. september fik banken Finanstilsynets foreløbige vurdering af den øvrige engagementsgennemgang. Banken orienterede om de fortsat-

te bestræbelser på at forbedre bankens kapitalforhold og solvensprocent. Banken fik frist til tirsdag den 5. oktober til at komme med bemærkninger til den øvrige engagementsgennemgang.

Bemærkningerne fra disse to høringsrunder har Finanstilsynet taget højde for i denne afgørelse, idet omfang Finanstilsynet er enig i disse.

Høring

Banken fik den 7. oktober 2011 et udkast til denne afgørelse i høring med frist til den 7. oktober kl. 17.

I sit høringssvar bemærker banken, at en del af forskellen mellem det af banken beregnede solvensbehov og Finanstilsynets solvenskrav kan tilskrives tilsynets anvendelse af haircuts på markedsværdierne af de aktiver, som ligger til sikkerhed for engagementerne.

Det fremgår af Finanstilsynets vejledning om tilstrækkelig basiskapital og solvensbehov for kreditinstitutter (vejledningen), at ved opgørelse af sikkerhedsværdien for ejendomme reduceres den vurderede markedsværdi med mindst 5 pct. Det fremgår endvidere, at tab givet misligholdelse på et engagement skal opgøres forsigtigt.

I forbindelse med tilsynets engagementsgennemgang i banken har tilsynet ud fra disse principper for langt hovedparten af ejendomsengagementerne anvendt et haircut på 5 % på danske ejendomme og et haircut på 10 % på udenlandske ejendomme. I meget få tilfælde for bankens mindre engagementer, som Finanstilsynets vurderingschefer ikke har vurderet, og hvor banken kun har været i besiddelse af ældre oplysninger om ejendommens værdi, har været anvendt et højere haircut.

Banken anfører endvidere, at Finanstilsynets beregningsmetode i forhold til indregning af uudnyttede kreditter ikke er i overensstemmelse med vejledningen, idet Finanstilsynet indregner disse i engagementet til fuld værdi og ikke kun med 10 %.

Finanstilsynets vejledning giver udelukkende mulighed for under en række forudsætninger at medregne uudnyttede kreditter med 10 % i forhold til en stresstest af kreditrisici baseret på en portefølje-tilgang. Når Finanstilsynet foretager en individuel gennemgang af engagementer på en inspektion anvendes definitionen af engagement i henhold til lov om finansiel virksomhed, dvs. inklusive uudnyttede træk, idet der her foretages en konkret vurdering af de enkelte engagementer.

Banken anfører, at Finanstilsynets tillæg for koncentrationsrisici er dobbelt regning i forhold til, at der under engagementsgennemgangen er taget haircut på sikkerhedsværdierne.

Ifølge vejledningen skal institutterne tage højde for koncentrationsrisici i opgørelse af solvensbehovet. Det er Finanstilsynets opfattelse, at en individuel engagementsgennemgang af bankens betydelige portefølje af ejendomsengagementer i sagens natur ikke afdækker de koncentrationsrisici, som denne eksponering udgør, jf. afsnit 4.2 neden for. Den individuelle engagementsgennemgang afdækker alene, hvor meget der skal reserveres på det enkelte engagement ud fra Finanstilsynets generelle tilgang, der anvendes på alle institutter. For institutter med en særlig koncentration – som Max Bank A/S – må der derfor korrigeres for koncentrationsrisikoen. På den baggrund er Finanstilsynet ikke enig i, at der er tale om dobbeltregning.

Banken anfører endvidere, at Finanstilsynet skal have fraveget vejledningen i relation til beregning af solvensbehov for øvrige engagementer udover de store engagementer ved at anvende en solvensreservation, der er højere end 4,27 pct.

Finanstilsynet har udtaget en stikprøve af bankens engagementer i intervallet 2-20 mio. kr. Gennemgangen af denne stikprøve viser solvensreservationer væsentligt over 4,27 pct. Finanstilsynet har udelukkende anvendt resultatet fra stikprøven til opregning til alle engagementer i intervallet 2-20 mio. kr. I forhold til restporteføljen mellem 0-2 mio. kr. er der i høj grad tale om privatkunder, hvorfor Finanstilsynet finder det forsvarligt at anvende en lavere procent end de 4,27 pct.

3. Retligt grundlag

I henhold til § 124, stk. 1 og stk. 4, i lov om finansiel virksomhed skal pengeinstitutters bestyrelse og direktion sikre, at instituttet har en tilstrækkelig basiskapital og råder over interne procedurer til risikomåling og risikostyring til løbende vurdering og opretholdelse af en basiskapital af en størrelse, type og fordeling, som er passende til at dække instituttets risici. På baggrund heraf skal pengeinstitutters bestyrelse og direktion opgøre instituttets individuelle solvensbehov.

Solvensbehovet skal udtrykkes som den tilstrækkelige basiskapital i procent af de risikovægtede poster.

I bilag 1 til bekendtgørelse nr. 10302 om kapitaldækning af 21. december 2007, er de forhold, der skal indgå i pengeinstituttets overvejelser om fastsættelse af det individuelle solvensbehov, nærmere beskrevet.

Det fremgår her af bilag 1, nr. 40, til bekendtgørelse om kapitaldækning, at: "Virksomhedens fokus ved vurderingen af boniteten skal være på den andel af engagementer, der udviser svaghestegn. Særligt gælder det på risiko-betonede udlån, kreditter og garantier, hvor der ikke er foretaget nedskrivninger eller hensættelser i regnskabet, eller hvor der kun er foretaget delvise nedskrivninger eller hensættelser. Hvis kvaliteten af udlånene, kreditterne og garantierne er forringet eller vurderes at være på vej mod forringelse, skal der tages højde herfor ved opgørelse af den tilstrækkelige basiskapital".

I henhold til § 124, stk. 5, i lov om finansiel virksomhed kan Finanstilsynet fastsætte et højere solvenskrav end 8 pct.

Det fremgår af lovbemærkningerne til L 197 af 27. marts 2006, at bestemmelsen i § 124, stk. 5, er en videreførelse af den tidligere bestemmelse, som giver Finanstilsynet mulighed for at fastsætte et individuelt solvenskrav. Det kan af lovbemærkningerne udledes, at Finanstilsynet alene vil fastsætte et solvenskrav, såfremt instituttets opgjorte solvensbehov ikke anses for at være tilstrækkeligt.

Det fremgår af lovbemærkningerne til L 64 af 27. oktober 2004, hvor den hidtidige beføjelse til Finanstilsynet blev indsat i loven, at de forhold, som Finanstilsynet vil lægge vægt på ved opgørelsen af det individuelle solvenskrav, vil være de samme forhold, som bestyrelsen og direktionen skal lægge til grund for vurderingen af solvensbehovet. I Finanstilsynets vurdering vil der også kunne indgå en vurdering af ledelsen – herunder dens kvalitet og risikovillighed. Endvidere vil Finanstilsynet kunne foretage en sammenligning af de enkelte selskaber, hvilket også kan danne grundlag for tilsynets afgørelse.

Endelig fremgår det af lovbemærkningerne til L 64 af 27. oktober 2004, at såfremt Finanstilsynet fastsætter et solvenskrav, der er højere end den solvensprocent, selskabet har på tidspunktet for fastsættelsen af solvenskravet, vil selskabet få en frist til at opfylde det individuelle solvenskrav. Fristen vil blive fastsat individuelt i det konkrete tilfælde.

Konsekvenserne af en overtrædelse af solvenskravet fremgår af § 225, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, der har følgende ordlyd: "Opfylder et pengeinstitut, realkreditinstitut, fondsmæglerselskab eller investeringsforvaltningsselskab ikke kapitalkravene i § 124, stk. 2, 3, 5, 7 og 8, og § 125, stk. 2-5 og 8, og har det ikke tilvejebragt den foreskrevne kapital inden for en af Finanstilsynet fastsat frist, skal Finanstilsynet inddrage tilladelsen".

Sammenfattende tilsiger det retlige grundlag, at Finanstilsynet på et tidligt tidspunkt skal fastsætte et individuelt solvenskrav, såfremt en virksomhed ikke selv opgør det individuelle solvensbehov tilstrækkeligt højt.

4. Den konkrete vurdering af solvensbehovet efter forskellige metoder

4.1. Max Banks anvendte metode

Banken tager udgangspunkt i den metode, der fremgår af Finanstilsynets vejledning om opgørelse af solvensbehov. Efter denne metode opgør banken sit individuelle solvensbehov til 11,5 pct.

4.2. Finanstilsynets korrigerede opgørelse af bankens solvensbehov ved sandsynlighedsmodellen

Under denne metode tager Finanstilsynet udgangspunkt i den af banken anvendte metode. Finanstilsynet korrigerer imidlertid de anvendte beløb, hvor Finanstilsynets vurdering afviger væsentligt fra bankens vurdering af risikoområdet.

Finanstilsynets korrektioner er alene rettet mod bankens vurdering af tillæg i solvensbehovet for så vidt angår kreditrisiko. Her tages udgangspunkt i den såkaldte sandsynlighedsmodel, hvor engagementerne bedømmes med en sandsynlighed for misligholdelse og et tab ved misligholdelse på baggrund af Finanstilsynets engagementsgennemgang. Herigennem opregnes en samlet kreditrisiko for banken.

Udover den konkrete engagementsgennemgang har Finanstilsynet også som en del af kreditrisiciene pålagt banken et tillæg for koncentrationsrisiko på baggrund af bankens meget høje ejendomseksponering. Tillægget er beregnet på baggrund af et stress på 10 pct. af bankens sikkerheder i de største ejendomsengagementer, der samlet bidrager til, at bankens ejendomsudlån udgør mere end 15 pct. af bankens samlede engagementer.

På baggrund af bankens fornyede indberetning opgør Finanstilsynet efter denne metode bankens individuelle solvensbehov til 18,4 pct. før nedskrivninger

4.3. Finanstilsynets opgørelse af solvensbehovet ved kreditreservationsmetoden.

Metoden er i særlig høj grad konkret rettet mod bankens risikoprofil på kreditområdet, idet det historisk har vist sig, at det er på kreditområdet vanskelighederne opstår.

Kreditreservationsmetoden tager udgangspunkt i, at lovens mindstekrav på 8 pct. som udgangspunkt er dækkende for instituttets portefølje.

På bankens særligt risikofyldte engagementer opgøres således en forsigtig blanco, og der foretages en kreditreservation svarende til tabsrisikoen på de risikofyldte engagementer, som tillægges udgangspunktet på 8 pct. af de risikovægtede poster.

Det er herved antaget, at de fundne kreditreservationer dækker risikokoncentrationen og kvaliteten af engagementerne. Det antages ligeledes, at der herudover er en normal portefølje af engagementer, der dækkes på normal vis af 8 pct.-kravet.

Til vurdering af solvensbehovet ud fra kreditreservationsmetoden gennemgik Finanstilsynet de fra undersøgelsen vurderede svage engagementer, hvor der ikke kunne konstateres objektiv indikation for værdiforringelse, men hvor Finanstilsynet finder, at der er en ikke ubetydelig fremtidig risiko, hvor specielt usikkerheden på ejendomsmarkedet har spillet en væsentlig rolle i vurderingen. Derudover er der foretaget betydelige kreditreservationer på engagementer med objektiv indikation for værdiforringelse (OIV-engagementer), hvor der efter en forsigtig vurdering er en ikke ubetydelig risiko, som der ikke efter neutralitetsprincippet er foretaget nedskrivninger på, men hvor der er betydelig risiko for, at nedskrivningsbehovet fremadrettet skal øges.

Finanstilsynet har ikke fundet anledning til at foretage andre særlige tillæg, der ikke skulle være dækket af 8 pct.-kravet under hensyntagen til, at de altovervejende risici i banken kan identificeres blandt bankens største engagementer.

På baggrund af denne metode vurderer Finanstilsynet, at bankens solvensbehov udgør 18,0 pct. før nedskrivninger.

Risikoområde	Bankens opgørelse af tilstrækkelig basiskapital	FT Sandsynlighedsmodel	FT kreditreservation
8-procents krav			602.449
Kreditrisici	707.519	1.223.311	751.629
Markedsrisici	64.760	64.760	
Operationelle risici	57.825	57.825	
Øvrige forhold	36.264	36.264	
I alt	866.368	1.382.160	1.354.078
<i>Risikovægtede poster 31.08.2011</i>	7.530.616	7.530.616	7.530.616
Solvensbehov	11,5%	18,4%	18,0%

Alle metoder er behæftet med usikkerhed som følge af de betydelige skønselementer, der indgår ved især engagementsvurderingen.

Der er ved alle metoder ikke taget højde for, at banken bør nedskrive i størrelsesordenen 350 mio. kr. Disse nedskrivninger vil reducere såvel solvensbehovet som solvensen. På grund af bankens høje gearing af egenkapitalen vil nedskrivningerne reducere solvensen mere end solvensbehovet og dermed medføre, at afstanden mellem disse øges yderligere.

8. Konklusion

På baggrund af ovenstående fastsætter Finanstilsynet i henhold til § 124, stk. 5, i lov om finansiel virksomhed et solvenskrav på 18,0 pct.

Ulrik Nødgaard
direktør

Karen Dorte Abelskov
kontorchef